

Svea Hovrätt
Mark- och Miljööverdomstolen
Rotel 060205
Box 2290
103 17 STOCKHOLM

Mål nr M 10187-12

Swedish Biogas International ./. XXX m fl

Saken: Tillstånd till biogasanläggning på fastigheten Solvärmen 1 i Skarpnäck

1. INLEDNING

Föreningen Rädda Ältasjön (nedan "föreningen") får härmed inkomma med yttrande i anledning av bolagets senaste inlägga, akt bil 61.

Swedish Biogas International (nedan "bolaget") har i akt bil 61 helt bytt ståndpunkt i flera väsentliga frågor i målet och medger numera såväl fleråriga allvarliga brister och "oegentligheter" i bolaget, som att det skulle kunna vara aktuellt att tillämpa miljöbalken 16 kap 6 § i målet. Bolaget menar samtidigt att de fleråriga bristerna bör skyllas på bolagets förra VD som avgick efter det att bolaget förlorade processen i Mark- och miljödomstolen. Föreningen kan inte finna att detta synsätt på miljörättsligt ansvar har stöd i gällande rätt. Tvärtom innebär gällande rätt enligt föreningens mening en vidsträckt skyldighet för utövare av miljöfarlig verksamhet att ha kvalitetssäkrande rutiner och kontrollsystem för efterlevnaden av miljörättsliga regler och för företaget meddelade miljötillstånd. Mot bakgrund av bolagets inställning i ansvarsfrågan har föreningen inför rättens kommande bedömning gjort en sammanställning av bolagets bakgrund samt personer knutna till bolaget och dessa personers roll i verksamheten. Detta då frågan är av vikt och belyser orimligheten i bolagets nu framförda påstående att de senaste årens brister i bolaget skulle kunna skyllas på en person, den förra VDn. Även en sammanställning av aktiebolagslagens bestämmelser om styrelsens, styrelseordförandens och VDs ansvar har vi ansett nödvändig då föreningens syn väsentligt skiljer sig från bolagets redovisade syn i denna del. Det får dock framhållas att reglerna om bolagsrättsligt ansvar enligt föreningens mening inte är direkt applicerbara på ett bolags miljörättsliga ansvar. Bolagsrättsliga regler blir främst av betydelse för bolaget internt vad gäller eventuella skadestandsfrågor i anledning av de brister som förekommit. Miljörättsligt ansvar är en vidare fråga.

Föreningen får vidare notera att bolaget nu liksom tidigare undviker att ge svar på ställda frågor från såväl föreningen som andra motparter. Som vi anförde tidigare i processen är obesvarade frågor och otydligt besvarade frågor något som bör tala till bolagets nackdel i processen. Detta då det är bolaget som har bevisbördan för att verksamheten kan anses förenlig med miljöbalken och gällande EU-direktiv. Bolagets ansvar för att reda ut oklarheter får i aktuellt fall anses vara omfattande i anledning av de fleråriga brister som förekommit i bolaget samt att bolaget tidigare i tvisten lämnat felaktiga alternativt otydliga uppgifter i viktiga frågor.

Efter genomgång nedan av bolagets bakgrund samt ansvarsfördelningen i aktiebolag redovisar föreningen några övriga avsnitt vi närmare vill fästa rättens uppmärksamhet på.

2. SWEDISH BIOGAS INTERNATIONAL – BAKGRUND

Utifrån uppgifter på SBIs hemsida samt ett antal artiklar, se MMÖD bilaga 14-15, får här göras en kort sammanställning av bakgrunden till bolagets bildande samt personer som har anknytning till företaget. Reservation får göras för det fallet uppgifter i artiklarna/ bolagets hemsida inte skulle vara helt korrekta. Att få klarlagt vilka som känner varandra och hur är av stor betydelse för att kunna bedöma rimligheten i bolagets nu framförda påstående att de senaste årens brister i bolaget kan skyllas på en person, den förra VDn.

SBI grundades år 2006 av Stig Holm. Denne hade då i flera år arbetat inom Linköpings kommun på Tekniska Verken som Koncernchef/VD. Även efter att Stig Holm grundat bolaget arbetade han kvar som VD på Tekniska Verken, fram till år 2010. På Tekniska Verkens dotterbolag Svensk Biogas i Linköping AB arbetade som marknadschef XXX, den numera avgångne VDn för bolaget. XXX handplockades av Stig Holm som VD för SBI och de torde vid bolagets bildande ha arbetat tillsammans i flera år. Bildandet av SBI synes ha varit förenat med en del kritik inom kommunen samt företagarkretsar i Linköping. Många hävdade att Stig Holm i princip gratis fått rätt att använda det biogaspatent Linköpings kommun tagit fram och bekostat. Det var också diskussioner om ojuste konkurrens och brott mot kommunallagen.

I kretsen kring Stig Holm fanns även Roger Nilsson vilken nu trätt in som ny VD för SBI fr o m 1 februari 2013. Stig Holm var ordförande i Tekniska Verkens dotterbolag Stadspartner AB och Roger Nilsson var dess VD. Stadspartner AB var ett kommunalt bolag som var starkt kritiserat från företagarkretsar och bolaget beskyldes för att med kommunala pengar tränga ut privata bolag. Stig Holm och Roger Nilsson gick år 2008 ut med ett gemensamt debattsvar i tidningen Corren där de försvarade Stadspartner AB.

På Svensk Biogas i Linköping AB, där XXX var marknadschef, var CL VD. Denne äger en större post av aktierna i SBI och var styrelsemedlem fram till år 2011. På Svensk Biogas i Linköping AB arbetade som produktionschef JA. Denne var under en period nyligen vice VD för SBI men har numera slutat.

Sammanfattningsvis framgår att Stig Holm, XXX, Roger Nilsson och flera andra personer verksamma inom SBI känt varandra i många år från olika befattningar inom Linköpings kommun/ kommunala bolag. De torde väl känna till varandras egenskaper och kompetensnivå.

3. SWEDISH BIOGAS INTERNATIONALS ÄGARE OCH STYRELSE

Enligt SBIs hemsida mars 2013 är ägandeförhållandena för moderbolaget följande:

-Stig Holm	21,7 %
-Lindstén Cityfastigheter AB	22,6 %
-Mannersons Fastighets AB	22,6 %
-Bank von Roll AG	22,7 %
-Pågen Finans AB	1,0 %
- CL	5,9 %
-Personalägande	3,5 %

Enligt bilagda uppgifter, se MMÖD bilaga 14-15, avseende styrelser för SBI moderbolag samt dotterbolagen i Örebro, Skarpnäck, Lidköping och Katrineholm framgår sammanfattningsvis att i princip samma personer sitter i styrelsen för samtliga bolag. Stig Holm är ordinarie ledamot i samtliga bolag, tillika styrelseordförande i samtliga bolag förutom SBI Katrineholm, och dessutom storägare i SBI. PL är ordinarie ledamot i samtliga bolag förutom Katrineholm, tillika storägare genom Lindstén Cityfastigheter AB. GM är ordinarie ledamot i moderbolaget samt suppleant i dotterbolagen Örebro, Skarpnäck och Lidköping, tillika storägare genom Mannersons Fastighets AB.

Av uppgifterna framgår att de största ägarna också är styrelsemedlemmar i bolagen. De har på detta vis under åren haft en omfattande insyn i bolagen. Få ändringar har skett i styrelserna de senaste åren, förutom att förra VDn XXX begärde sitt utträde i november 2012 samt CL avgick under 2011. Då bolaget i akt bil 61 uppgivit att den förra VDn inte beviljades ansvarsfrihet för 2012 vid bolagsstämma, får antas att detta beslut fattades bl a av Holm, CL och GM, vilka tillsammans har röstmajoritet. Huruvida dessa ägare/styrelsemedlemmar samtidigt beviljade sig själva ansvarsfrihet för 2012 framgår inte av bolagets uppgifter. Noteras får i sammanhanget att Stig Holm själv var VD för SBI under perioden november 2012 till februari 2013, en period då bl. a nya bräddningar och utsläpp skedde vid anläggningen i Örebro.

4. ANSTÄLLDA/BEFATTNINGSHAVARE INOM SWEDISH BIOGAS INTERNATIONAL SOM KÄNT TILL/VARIT DELAKTIGA I PROBLEMEN I BOLAGET DE SENASTE ÅREN

Enligt SBIs hemsida mars 2013 finns åtskilliga anställda/befattningshavare på bolaget vilka varit insatta i/delaktiga i de problem som varit under åren. Delaktighet/insyn framgår av såväl tidigare i målet ingiven skriftlig bevisning som ny bevisning. Informationen torde inte vara ny för SBI som i samband med sin nyliga genomgång av bolaget får antas ha kartlagt vem som varit inblandad i vad under åren. Föreningen vill framhålla att genomgången nedan inte har till avsikt att peka ut enskilda personer som ansvariga för företagets mångåriga problem. Bolagets anställda har att arbeta inom de ramar och resurser ledningen ger dem. Vad gäller ansvaret står det enligt föreningens mening klart att det ska läggas på styrelsen/ägarna och att problemen i bolaget är djupgående, mer om detta i stycke 5. Det föreningen vill visa med genomgången är det orimliga i att bolaget nu försökt lägga hela skulden för de mångåriga problemen på den förra VDn. Exempel på personer som känt till/varit delaktiga i verksamheternas problem är:

- EE affärsområdeschef Gårdsanläggningar. EE har enligt diaries arbetat på SBI i flera år och han var med den förra VDn XXX på polisförhör 2011-08-30 angående den olovligt påbörjade byggnationen av Katrineholmsanläggningen, se polisförhör med XXX, MMÖD bilaga 16 (på sid 1 framgår att affärsområdeschef ” EE ” närvarade vid förhöret). Även kopia på ett mail från XXX till utredande polisen bifogas i MMÖD bilaga 16. Som framgår av mailet skickades kännedomskopia till EE. Sammantaget utvisar det nu nämnda att högt uppsatta personer i bolaget visste om polisanmälan. EE har alltså kvar sin chefsposition i bolaget.

- HH, projektledare Gårdsanläggningar. Enligt polisförhöret med XXX hade ansvaret för påbörjandet av byggnationen i Katrineholm delegerats till HH. Att HH synes ha varit ansvarig för byggnationen styrks av MMÖD bilaga 2, Dnr 2009-001330. Av det framgår att det är HH som deltar vid myndighetssamråd och blir upplyst om att igångsättningsmedgivande behövs för byggnation, det är han som sköter alla kontakter med myndigheter och det är han som först blir upplyst om att kommunen kommer åta sig anmäla bolaget för byggnationen. Huruvida även HH blev hörd av polisen är för föreningen okänt i nuläget. HH har kvar sin position som projektledare på SBI.

- MF, processutvecklare, har arbetat på SBI i över två år och har i hög grad varit verksam på Örebroanläggningen. Hon har som framgår av tidigare ingiven skriftlig bevisning i målet varit med vid flera inspektioner när bl. a brister och luktproblem i Örebro uppmärksammats. Hon har också varit verksam vid Katrineholms- och Lidköpingsanläggningarna och har haft vetskap om problemen även med dessa verksamheter. Av tidigare åberopad skriftlig bevisning, MMD bilaga 10a, Dnr 2011-000489, t ex datum 2011-04-07 och 2011-07-05, framgår att hon deltagit i driften samt skött kontakter med Miljökontoret utan att vara insatt i gällande tillstånd och förbud avseende verksamheten. MF har enligt bolagets akt bil 61 nu utsetts till ”Miljö/kvalitetschef”.

- LF, produktionschef, har enligt diarierna varit verksam på Örebroanläggningen sedan 2011, tillsammans med MF. Hon har även varit verksam på anläggningarna i Katrineholm och Lidköping samt deltagit vid flera inspektioner på anläggningarna då bl. a brister och luktproblem uppmärksammats. Enligt vad som framgår av diaries från Katrineholm, MMÖD bilaga 2, Dnr 2012-000731, upplystes LF redan 2012-04-13 av Miljökontoret Katrineholm om att klagomål om buller fanns från närboende samt att transporter inte får ske på andra tider än vad tillståndet gäller. Hon deltog också i möte med Miljökontoret 2012-08-28 angående de närboendes klagomål på buller och lukt. LF har kvar sin chefsposition på SBI samt har såvitt kan utläsas av bolagsregister nyligen erhållit plats i styrelsen för SBI Örebro.

- JE, platschef för Örebroanläggningen sedan början av 2012. Han har varit insatt i de omfattande problemen vid Örebroanläggningen. Han har även varit platschef vid de bräddningar som skett av dammen höst/vinter 2012/13 samt vid nyliga utsläpp från anläggningen och har dröjt med rapportering om incidenterna. JE har kvar sin position i företaget.

- Stig Holm, har under en viss tid 2012/2013 fungerat som VD i bolaget, och bör därvid haft stor insikt i bolagets dagliga verksamhet. Ang. Stig Holm se vidare avsnitt 5c).

Sammanfattningsvis kan mot bakgrund av genomgången ovan samt föregående avsnitt 3 konstateras att bolaget efter förra VDns avgång i princip har kvar samma personal/befattningshavare samt samma styrelse och ägare varför någon reell förändring i bolaget knappast kan sägas ha skett. Huruvida bolaget framöver kan komma till rätta med de långvariga problemen i verksamheten kommer under alla omständigheter kunna bedömas först avsevärt längre fram i tiden.

5. STYRELSENS, STYRELSEORDFÖRANDENS OCH VD:S ANSVAR

Vad gäller miljörättsligt ansvar för tillståndspliktiga verksamheter är det föreningens uppfattning att långtgående krav ställs på att utövande bolag har en klar reglerad ordning för hur man ska tillse att lagar och regler på miljörättens område efterföljs. Det saknas stöd i gällande rätt för bolagets nu redovisade syn att ett bolag kan undgå miljörättsligt ansvar genom att ha en bristfällig ordning för dessa frågor och sedan skylla på en enskild person ifall avvikelser från lagar och regler sker. Ett sådant synsätt skulle undergräva såväl miljörätten i stort som hela tillståndssystemet.

Bolaget har i akt bil 61 ägnat stort utrymme åt genomgång av bolagsrättsliga regler om ansvar. Föreningen får i anledning av detta kommentera det anförda. Regler om aktiebolagsorganisation finns i aktiebolagslagen, de går igenom nedan i stycken 5b) och 5c). Inledningsvis vad gäller ansvarsfrågan får dock i stycke 5a) först kommenteras hur situationen sett ut rent praktiskt för bolagets styrelse i aktuellt fall.

5a) Styrelsens praktiska utgångspunkt i aktuellt fall

2009 slöt det relativt nystartade bolaget SBI, vilket i det läget inte hade någon större omsättning, sitt största och viktigaste avtal någonsin, med Stockholm Gas om försäljning av biogas från ”ny anläggning i Skarpnäck”. Kontraktet ska enligt bolagets egen uppgift vara värt ca en miljard. Detta kontrakt kan man utgå från att hela styrelsen vetat om och från första början år 2009 varit engagerade i. Då Skarpnäcksbolaget år efter år dock kom att visa förlustsiffror i anledning av att inget bygge kom igång är detta något som styrelsen måste både ha uppmärksammat och satt sig in i. Det är självklart en styrelses absoluta ansvar att kontrollera varför bolagets största projekt någonsin stannar av och orsakar förluster. Vid kontroll av detta har man kunnat upptäcka förbudet att fortsätta markarbeten, att åtalsanmälan skett avseende olovliga markarbeten samt de processer både om detaljplan och miljötillstånd som sedan startade och fortsatte år efter år. Då stora rättsprocesser kan påverka ett företags ekonomi och anseende har det varit styrelsens ansvar att hålla sig uppdaterad om hur tvisterna fortskrider samt vilka argument som framkommer. Vid en kontroll av motpartssidan har man enkelt kunna hitta Föreningen Rädda Ältasjöns hemsida på vilken fortlöpande information om processerna lagts upp och artiklar i media har länkats till. På denna sida finns även länkar till artiklar avseende problemen vid Örebroanläggningen. Vad gäller det som rapporterats i media kring bl. a luktstörningar och bräddningar av damm vid företagets verksamhet i Örebro samt Skarpnäckstvisten får det anses vara en styrelses ansvar att hålla sig informerad om sådant då mediabilden är en faktor som väsentligt påverkar både bolagets anseende och värde. Sådan information inhämtas numera enkelt via internet. Redan november 2010 fanns artiklar i Nerikes Allehanda, även deras nätupplaga, om svåra luktproblem vid Örebroanläggningen samt att bräddning av bolagets damm medfört svår förorening av vattendrag runt anläggningen och att de närboende led av störningarna. Artiklar om anläggningen har sedan återkommit i media samt Örebroproblemen har upprepade gånger tagits upp i samband med rapportering i media om Skarpnäcksprojektet.

Mot bakgrund av vad som gått igenom ovan måste stå klart att det synes helt orimligt och otroligt att styrelsen inte skulle ha vetat om problemen med Skarpnäcksprojektet eller problemen med luktstörningar och bräddningar av damm i Örebro. Eventuell okunskap om situationen får bedömas som svår försumlighet och skulle inte gå att skylla på att den förra VDn lämnat bristfällig information. Styrelsen har haft ett ansvar att utöva tillsyn över VDn och pågående rättsprocesser samt ta in den information som funnits i media om företaget under åren. Den information de då fått tillgång till har varit av sådan art att den inneburit en skyldighet för styrelsen att närmare efterforska vidden av problemen samt vad de kan innebära i förlängningen för bolaget. De har då haft att instruera sin VD om hur situationen ska hanteras alternativt att avsätta VDn om man inte ansett att han hanterat situationen rätt. Dock har styrelsen år efter år givit sin VD förnyat förtroende. Det är först efter att bolaget förlorat tvisten i Mark- och Miljödomstolen man uppger att förtroende för VDn saknas. Föreningen Rädda Ältasjön ser detta som en efterhandskonstruktion från bolagets sida, ett försök att utåt sett presentera en syndabock och ett enkelt svar på bolagets fleråriga problem. Vad gäller bolagets i akt bil 61 påståenden om försumlighet från förra VDn samt planer på skadeståndsprocess mot denne får noteras att inte ens om bolaget i MMÖD skulle presentera samtliga de senaste årens styrelseprotokoll samt den påstådda VD-instruktionen, går att få full klarhet i vad som verkligen avhandlats mellan styrelsen och den förra VDn. Inte heller har den förra VDn hörts i frågan. Han skulle kunna hävda att han inte fått tillräckliga resurser att driva verksamheterna på ett bra sätt eller att han haft uppdraget att maximera vinster samt hålla nere kostnader för personal och underhåll. Han skulle också kunna anföra att han visst lämnat tillräcklig information till styrelsen. Huruvida bolaget framöver kommer driva och fullfölja en process mot förra VDn går inte i nuläget att veta. Det kan under alla omständigheter förmodas ta år innan en eventuell process skulle vara slutligen avgjord i sista instans.

5b) Formella regler avseende styrelse och VD

Regler om aktiebolags ledning återfinns i Aktiebolagslagens (2005:551) kapitel 8. Styrelsens huvuduppgifter framgår av §§ 4-7. Redan av lagtexten framgår att bolagets syn på ansvaret inom ett aktiebolag är avvikande. Aktiebolagslagen **8 kap 4 §, 4 st**, rör ansvar i samband med delegering av uppgifter. Paragrafen är tvingande och aktieägarna kan inte besluta att styrelsen inte ska ha det ansvar som anges i paragrafen. Paragrafen lyder:

"Om vissa uppgifter delegeras till en eller flera av styrelsens ledamöter eller till andra, skall styrelsen handla med omsorg och fortlöpande kontrollera om delegationen kan upprätthållas."

Bolaget har i akt bil 61 på sid 8 i stycke 3.2 tagit upp frågan om ansvarsfördelning mellan styrelse och VD. Ombudet har inte vad gäller texten gjort någon källhänvisning, men texten från och med andra passagen återfinns ordagrant i "Aktiebolagslagen – En kommentar", Andersson, Johansson och Skog (uppdaterad version 1 jan 2012 på Zeteo), se kommentaren till ABL 8:4, punkten nr 6 kallad "Förhållandet styrelsen – VD". Ombudet har dock utelämnat den sista meningen i kommentarens punkt 6 vilket är olyckligt eftersom den är mycket viktig i sammanhanget. Den mening som utelämnats lyder:

"Till styrelsens ansvar för förvaltningen av bolagets angelägenheter hör alltid att utöva tillsyn över att VD fullgör sina uppgifter. Om VD inte gör det, är styrelsen skyldig att ingripa."

Vad gäller detta återfinns också information i lagens förarbeten, prop 1997/98:99. Av propositionen framgår på sid 197 följande:

"Rent allmänt kan dock sägas att styrelsen skall se till att organisationen är ändamålsenlig. I detta innefattas att organisationen i sig skall inrymma rutiner och funktioner som verkar kvalitetssäkrande. Denna styrelsens planerande roll är en av styrelsens viktigaste uppgifter. Det handlar bl.a. om att få tillstånd kloka handläggningsrutiner, riktlinjer för förvaltningen och placeringen av bolagets medel, ett gott urval av medarbetare och en fortlöpande kommunikation mellan befattningshavarna. Givetvis måste styrelsen också vara ett forum för planering och bedömning av bolagets utveckling."

Mot bakgrund av lagens förarbeten och det bolaget anfört avseende att de allvarliga bristerna pågått i flera år måste stå klart att styrelsen brustit i sin skyldighet att tillse att rutiner och funktioner som verkar kvalitetssäkrande funnits. Om styrelsen verkligen, såsom bolaget anfört i målet, missat allt som stått i media om bolaget under åren samt missat att processer pågått i flera år kring Skarpnäcksprojektet får frågan ställas vad bolagets styrelse egentligen anser ingår i deras arbetsuppgifter. Under alla omständigheter är det uppenbart att bolagets syn på ansvar skiljer sig från gällande rätt och att styrelsen inte haft rutiner för att utvärdera och övervaka sin VD. I "Aktiebolagslagen – En kommentar" se kommentaren till ABL 8:4, punkten nr 12 kallad "Om styrelsens ansvar för delegerade uppgifter" anges att om styrelsen delegerar en uppgift till någon ska styrelsen handla med omsorg och fortlöpande kontrollera om delegationen kan upprätthållas. Detta innebär att styrelsen fortlöpande ska förvissa sig om att den till vilken uppgiften delegerats är lämplig för uppgiften. Föreningens inställning i denna del är att de långtgående krav som gällande rätt ställer på en styrelse inneburit en skyldighet att ha ett fungerande kontrollsystem över hur verksamheterna bedrivs och hur VD fullgör sin uppgift. Härvid får uppmärksammas att det i aktiebolagslagen finns en regel avseende hur rapportering inom verksamheten ska ske. **ABL 8 kap 5 §** stadgar:

"styrelsen skall meddela skriftliga instruktioner för när och hur sådana uppgifter som behövs för styrelsens bedömning enligt 4 § andra stycket skall samlas in och rapporteras till styrelsen."

Vilka instruktioner styrelsen givit VDn angående rapportering, samt hur instruktionerna följts upp av styrelsen under åren, saknar föreningen kännedom om. Från en praktisk utgångspunkt kan dock konstateras att då styrelsen t ex fortlöpande bevakat bolagets räkenskaper, av vilka framgått att något gått rejält fel med Skarpnäcksprojektet, borde detta ha lett till både utredning och samtal med VD. Sedan finns allt som framkommit i media de senaste åren och som redan nämnts är mediabilden av stor vikt för ett bolag varför det inte är ursäktligt om samtliga styrelsemedlemmar, vilka tillika är aktieägare, helt undgått mediainformation om bolaget i flera års tid. Även mediabilden har bort diskuterats med VD samt hur verksamheten ska bedrivas så att bolagets anseende och framtid inte riskeras. Om bolaget skulle vidhålla att styrelsen varit omedveten om allt detta under åren får det anses konstaterat att problemen i bolaget varit djupgående och strukturella. Tillika torde bl. a finansiärer och aktieägarna kunna ha synpunkter på hur styrelsen då skött sitt arbete. Dock är aktieägarna i stort sett samma personer som styrelsen varför den risken synes mer teoretisk.

Vad för övrigt gäller arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD framgår av **ABL 8 kap 7 §** att styrelsen i skriftliga instruktioner ska ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD. Enligt "Aktiebolagslagen – En kommentar", se kommentaren till ABL 8:7, måste VD-

instruktionerna revideras med hänsyn till ändrade förhållanden. Författarna hänvisar i denna del till Svensk kod för bolagsstyrning enligt vilken styrelsen minst en gång per år ska pröva VD-instruktionen med avseende på aktualitet och relevans. Huruvida bolaget omprövat en eventuell VD-instruktion under åren, och hur eventuellt resonemang kring omprövning i så fall sett ut, är okänt för föreningen. Dock synes, som nämnts i stycket ovan, stora brister generellt ha funnits i bolaget vad gäller rutiner och funktioner som verkar kvalitetssäkrande och att en omsorgsfull omprövning av en eventuell VD-instruktion gjorts fortlöpande synes mot denna bakgrund mindre troligt.

Bolaget har som framgår av akt bil 61 efter det att de förlorade tvisten i MMD bl. a internrekryterat någon som ska vara "Miljö/kvalitetsansvarig". Att bolaget som utövare av miljöfarlig verksamhet inte tidigare haft någon struktur kring så viktiga frågor är anmärkningsvärt. Den tolkning föreningen gör är att bolaget först då de inser att de måste förändra verksamheten gör det men de gör det inte förebyggande. Så verkar bolagets arbetsmetod genomgående vara, man driver sina verksamheter till synes utan att bry sig om t ex miljöproblem förenade med verksamheterna, att närboende lider och man kan låta samma typ av problem pågå i verksamheten år efter år utan att någon förändring görs. Istället för att t ex snabbt utreda problemen med lagring av råvara/bräddning av damm fick detta pågå i flera år. Först när bolaget fick vitesförbud på bräddning i november 2012 inhämtades slutligen en vattenutredning. Trots att utredningen sedan visade att problemen med bräddning berodde på att bolaget gjort fel och underdimensionerat sin damm överklagades beslutet om vite 2012-12-28 genom bolagets ombud, advokat Drott. Detta överklagande skedde efter att VDn XXX avgått. Den som undertecknat fullmakten att överklaga vitesbeslutet är styrelseordförande Stig Holm. Överklagandet visar, enligt föreningen, att bolaget inte tar ansvar för sina brister utan försöker komma undan om det går och det visar dessutom på att förra VDn XXX inte ensam varit ansvarig för bolagets förhållningssätt att istället för att stå för sina brister och arbeta på att rätta till dem så sker en juridisk hantering som går ut på att försöka undkomma ansvar.

Slutligen vad gäller ansvarsfördelningen mellan styrelse – VD får kommenteras den bilaga 3 bolaget nu åberopat i akt bil 61. Denna bilaga, vilken utgörs av ett styrelseprotokoll från år 2010, visar inte på något annat än att bolaget vid ett styrelsemöte under den avslutande punkten "övriga frågor" noterat som viktigt att ha en plan för hur bolaget ska hantera myndighetsbeslut/tillstånd m m. Det framgår inte vem eller vilka som ska ansvara för detta. Bolagets påstående om att bilaga 3 skulle visa att man gett "ett uppdrag till VD" styrks inte av den åberopade bilagan. Den aktuella noteringen görs som nyss nämnts under "övriga frågor" vilket i sig visar på att frågan inte varit prioriterad, samt de andra "övriga frågorna" i protokollet rör inte VDns uppgifter varför det är oklart hur bolaget anser att man ska kunna utläsa att den första punkten riktar sig till just VD.

5c) Formella regler om styrelseordförandens roll

I aktiebolagslagen 8 kap 17 § finns en specifik bestämmelse om styrelseordförandens roll. Då SBLs grundare Stig Holm, tillika en av de största aktieägarna, under åren har varit styrelseordförande i bolaget samt dess dotterbolag (förutom Katrineholm), är paragrafen av intresse. Stig Holm får anses ha haft en styrande roll i bolaget samt en unik möjlighet till insyn i vad som pågått i bolaget. Tillika var det han som valde ut XXX som VD och han torde väl ha känt XXX efter många års samarbete i företagsledningen. **ABL 8 kap 17 §**, första stycket lyder:

"I en styrelse som har mer än en ledamot skall en av ledamöterna vara ordförande. Ordföranden skall leda styrelsens arbete och bevaka att styrelsen fullgör de uppgifter som anges i 4-7 §§."

I "Aktiebolagslagen – En kommentar", se kommentaren till ABL 8:17, anges att aktuell paragrafs hänvisning till 4-7 §§ innebär att styrelseordföranden har ett ansvar för bolagets organisation och verksamhet som går längre än övriga styrelseledamöters ansvar. Ordföranden bör fungera som en länk mellan styrelsen och den övriga företagsledningen. Han ska vidare ansvara för att de andra styrelseledamöterna även mellan styrelsesammanträdena får upplysningar om bolagets förhållanden och verksamhetens gång. Av kommentaren följer slutligen att en styrelseordförande kan bli skadeståndsskyldig om han inte anses ha fullgjort de uppgifter som följer med ordförandeskapet.

Sammanfattningsvis får konstateras att det för det första inte synes troligt att Stig Holm såsom styrelseordförande, aktieägare och grundare av bolaget inte vetat om vad som pågått i bolaget under åren. För det andra får det konstateras att han såsom styrelseordförande haft ett ansvar att löpande informera övriga styrelseledamöter om verksamheten mellan styrelsesammanträdena. Det torde stå klart att han haft både möjlighet och ett ansvar att styra upp verksamheten.

6. FAKTORER SOM VISAR PÅ ATT PROBLEMEN ÄR RELATERADE TILL SJÄLVA BOLAGET OCH INTE TILL FÖRRA VDN

Först får nämnas det självklara, ingen person kan ensam ha varit ansvarig för alla brister inom bolagets verksamheter de senaste åren. Det går heller inte för en utomstående att bedöma vad som pågått inom bolaget eller vilka resurser förra VDN fått till sitt förfogande. Nedan uppräknings är endast exempel på omständigheter som utvisar att problemen är relaterade till själva bolaget, det är inte att se som en uttömmande genomgång.

-Stig Holm grundade bolaget och är stor aktieägare. Han tillsatte den förra VDN vilken han kände till väl och han har tillika varit styrelseordförande i bolaget under åren, med det omfattande ansvar detta innebär enligt aktiebolagslagen att fungera som länk mellan VD och övriga styrelsen. Stig Holm synes vara den som styrt bolaget och dess inriktning, hans roll kvarstår i dagsläget. Stig Holm var även VD för SBI under perioden november 2012 – februari 2013, en period då nya överträdelser skedde.

-Styrelsen och ägare har varit i princip desamma de senaste åren, inget har ändrats i denna del efter VDNs avgång. De har under åren haft att utöva tillsyn över verksamheten/VD och har inte funnit skäl att ingripa.

-Chefer och andra med högre befattning, vilka känt till och deltagit i den bristfälliga driften genom åren, kvarstår oförändrade

-Bolaget har sedan början av 2012 haft en av Sveriges största advokatbyråer som ombud i tvisten. Bolagets advokat har från första början haft tillgång till alla handlingar i tvisten inklusive den omfattande åberopade skriftliga bevisningen vilken utvisar bl. a. bristerna i verksamheten. En advokat ska tillvarata klientens intressen inom ramen för gällande rätt och god advokatsed. Advokatens första uppgift då denne går in som ombud är att läsa in sig på

befintligt material. Det är en grundläggande förutsättning för att kunna företräda klienten. Således kan bolaget/ombudet inte hävda att man inte en längre tid känt till bristerna i bolaget/bevisning om dessa. Bolaget får anses ha haft kännedom om bristerna utan att vidta åtgärder, såväl inom bolaget som vad gäller juridiskt upplägg av talan. Noteras i sammanhanget får att advokatens klient är bolaget, inte förra VDn, och att advokaten kvarstår som ombud trots förra VDns avgång.

-Brister inom verksamheterna har fortsatt efter VDns avgång. Exempel på brister är nya otillåtna utsläpp, luktstörningar, och brister i egenkontroll. Som angavs i föreningens förra inläga daterad 2013-02-21 i avsnitt 3a2) har också i bolagets processföring felaktiga och vilseledande uppgifter fortsatt framläggas efter förra VDns avgång i november 2012. Föreningen anser det anmärkningsvärt att bolaget i sitt kompletterande överklagande 2012-12-14 vidhöll att inga större brister förekommit i bolaget samt att de framförde argument som att "polisanmälan från bara en sakägare bör inte få hindra tillstånd". Detta framfördes trots att bolaget då gjort en internutredning som visat på omfattande allvarliga brister i verksamheterna samt bolaget vetat om polisanmälan från Katrineholms kommun och eventuellt också polisanmälan från Örebro kommun. Vad gäller polisanmälan från Örebro kommun har bolaget inte velat svara på när de erhöll kännedom om denna. Vad gäller Katrineholm erkände bolaget i akt bil 61 att de erhöll kännedom den 15 oktober 2012, d v s två månader före det kompletterande överklagandet.

-Trots att bolaget länge vetat om att närboende lider av deras verksamheter, samt att verksamheterna även orsakat materiell skada (värdeminskning av fastigheter samt fuktskada på fastighet) har inte de närboende efter förra VDns avgång erbjudits kompensation för de gångna årens lidande. Att de närboende i Örebro alltjämt i mars 2013 upplever att biogasanläggningen förstört deras liv samt orsakar dem återkommande besvär framgår av nylig artikel i tidningen Örebroar'n nr 12/2013, MMÖD bilaga 17.

7. TILLÄMPNING AV MILJÖBALKEN 16 KAP 6 §

Bolaget har i akt bil 61 nu anfört att de senaste årens allvarliga brister i verksamheten faktiskt kan innebära grund för att tillämpa MB 16 kap 6 §. Dock har bolaget menat att det faktum att byte av VD skett innebär att risk för upprepning av brister inte finns och då ska nämnd paragraf inte tillämpas. Vad gäller detta får för det första noteras att bolagets syn saknar stöd i lag och förarbeten. Om det vore så enkelt som att ett bolag som under flera år misskött sig bara bytte ut någon i ledningen och därmed blev befriat från miljörättsligt ansvar för alla brister som varit skulle detta innebära ett enkelt kringgående av lagen. Det har aldrig varit lagstiftarens mening. Tvärtom innebär MB 16:6, 2 st ett utvidgat ansvar enligt följande:

"Har sådan underlåtelse förekommit kan tillstånd, godkännande eller dispens vägras också om sökanden eller någon som på grund av ägar- eller ansvarsförhållanden har väsentlig anknytning till sökandens verksamhet, har eller har haft sådan anknytning till den verksamhet där underlåtenheten har förekommit."

För det andra måste det enligt föreningens mening vara uppenbart att någon reell förändring av bolagets ledning inte skett utan att samma personer sitter kvar i styrelse och ledning. Endast VDn är utbytt men han kan inte rimligtvis ensam lastas för de omfattande brister som varit under åren i bolagets verksamheter. Noteras får dessutom att brister i verksamheten fortsatt förekomma efter förra VDns avgång vilket visar på att problemen inte är lösta samt inte berott på förra VDn. Det har varit fråga om nya bräddningar av dammen i Örebro samt

även nya utsläpp, och i samband med dessa incidenter har bolaget precis som under tidigare år underlåtit att omgående anmäla avvikelserna till tillsynsmyndighet vilket bl a är ett brott mot Egenkontrollförfordningen. Föreningen får i övrigt vad gäller MB 16 kap 6 § hänvisa till vad vi tidigare anfört i denna del.

Vad gäller bolagets påstående att MB 16 kap 6 § endast ska vara tillämplig om upprepning av överträdelser kan befaras får konstateras att detta påstående saknar stöd i lag och förarbeten. Det är endast bolagets egen åsikt. Föreningens inställning är att förutom att åsikten saknar stöd i gällande rätt så finns anledning att befara upprepning av överträdelser. Detta visas bl. a av att ytterligare överträdelser skett efter förra VDns avgång samt att brister i egenkontrollen alltför ofta förekommer.

8. ANGÅENDE FÖRENINGENS YRKANDE OM TILLÄGGSVILLKOR

Bolaget synes nu ha bestridit föreningens yrkande om tilläggsvillkor avseende utsläppsbegränsning under anläggningsfasen. Villkoret finns angivet i föreningens svaromål 2013-02-21. Mot bakgrund av bestridandet hemställs om att bolaget ska ange huruvida man ändrat inställning i denna fråga avseende utsläpp under anläggningsfasen. Vid förhandlingen i MMD angav bolagets ombud advokat Drott att han ansåg att under anläggningsfasen var bolaget bundet av samma utsläppsgränser vad gäller kväve och fosfor som Länsstyrelsen meddelat för driftskedet. Frågan är av väsentlig betydelse då utsläppen under anläggningsfasen kan bli omfattande varför klara och tydliga regler är nödvändiga. Stora utsläpp skulle innebära risk för allvarlig skada på Ältasjön och Natura 2000-området nedströms.

9. KOMMENTAR TILL LÄNSSTYRELSENS YTTRANDE I MÅLET

Länsstyrelsen är av Mark och Miljööverdomstolen listad tillsammans med Swedish Biogas som en av de två motparterna i målet. Det yttrande som Länsstyrelsen har skrivit 2013-02-21 är en partsinlägga i målet, till synes grundad på politisk vilja istället för juridisk grund, och inte en opartisk skrivelse av en oberoende myndighet. Det är dessutom märkligt att Länsstyrelsen inte finner de överträdelser av tillståndsvillkoren och övriga oegentligheter som bolaget gjort sig skyldigt till anmärkningsvärda, då bolaget själva vitsordar dessa samt bolagets styrelse finner händelserna så allvarliga att VD fått avgå och styrelsen ej beviljat VD ansvarsfrihet.

Länsstyrelsens resonemang i yttrandet om att kortare avstånd till bostäder kan vara aktuellt eftersom Boverkets rekommendationer skrevs 1995 och bättre luktrening tillkommit sedan dess, är märkligt mot bakgrund av att luktproblemen i Örebro inträffar i dagens läge med den rening som numera finns att tillgå. Dessutom har luktstörningarna drabbat områden upp till 2 km från anläggningen vilket torde visa att Boverkets rekommendationer är tilltagna i underkant. I sammanhanget får noteras att det avstånd som Boverket rekommenderat torde avse mindre anläggningar, då biogasanläggningar av nu aktuell storlek ej fanns vid tiden råden skrevs.

10. BOLAGETS SAMMANSTÄLLNING ÖVER BRISTER/AVVIKELSER

Föreningen får konstatera att bolagets sammanställning i akt bil 61 av brister och avvikelser är långtifrån fullständig, samt att vissa mindre avvikelser tagits med medan andra större avvikelser utelämnats. Bolagets redovisning ger inte en rättvisande bild av vilka problem som

har funnits och ännu finns vid anläggningarna. Som framgår av aktuella diarier, MMÖD bilaga 6, 7, 12, 19 och 20, och av bolaget inlämnade avvikelserapporter, MMÖD bilaga 18, uppstår dessutom kontinuerligt nya problem vid anläggningarna. Bolagets sammanställning innehåller också direkt felaktiga påståenden. Som ett exempel på detta kan anges:

I punkt 5 syftas på ett utsläpp som gulfärgat snö vid anläggningen. SBI konstaterar att "Snön omhändertogs i behörig ordning." Bifogade diarier visar att detta påstående inte är korrekt:

- 2013-01-19: En närboende noterar den missfärgade snön, tar bilder på snön
- 2013-01-22: Samma närboende kontaktar Miljökontoret om utsläppet
- 2013-01-22: Mk besöker anläggningen. Platschefen säger att det har varit så sen någon vecka. Mk meddelar att prover måste tas samt att utsläppet borde rapporteras som en avvikelse till Mk.
- 2013-01-28: Den närboende påtalar att snön håller på att smälta, och att det nu är mer gult utanför staketet.
- 2013-01-29: Den närboende påtalar igen att det smälter bort, bifogar ny bild.
- 2013-01-29: Mk besöker anläggningen och konstaterar att sanering inte skett. Mk påtalar i mejl till platschefen att ingen sanering skett.
- 2013-01-29: Mk besöker anläggningen. Snön var nu borta. Platschefen och LF var med på plats.
- 2013-02-07: SBI inkommer med en avvikelserapport. De väntar fortfarande på provsvar om vad föreningen innehåller.
- 2013-02-12: Ny rapport inkommer från SBI där det framgår att utsläppet består av svavel. Inga uppgifter finns om eventuella andra ämnen.
- 2013-02-19: Mk begär svar från SBI på när utsläppet ägde rum.
- 2013-03-01: Platschefen anger att de upptäckte den gula snön den 21 januari.

För en mer rättvisande bild av bristerna vid Örebroanläggningen hänvisas till föreningens tidigare ingivna MMD bilaga 7 med tillhörande diarier och handlingar, vilken är åberopad som bevisning i målet, samt tillkomna diarier över Örebroanläggningen, MMÖD bilaga 6-12 och 19-20. Vad gäller brister vid Katrineholmsanläggningen får hänvisas till ingivna diarier, MMÖD bilaga 2, framförallt den "luktdagbok" de närboende ingivit till Miljökontoret. Av den framgår vilken situation/brister som länge rått vid verksamheten. Vad gäller Lidköpingsanläggningen har föreningen i nuläget inte ingivit någon bevisning eller fört mer omfattande argumentation. Detta hör samman med anläggningens karaktär av samverkansprojekt samt att anläggningen ännu inte varit i drift så länge och full produktion ännu inte uppnåtts. Dock finns åtskilligt fler avvikelser/ problem med Lidköpingsanläggningen än vad bolaget redovisat i sin sammanställning, bl. a långa perioder av kraftigt förhöjda metanutsläpp samt problem med provtagningen av metanutsläpp. Även andra utsläpp har, enligt det material föreningen tagit del av, förekommit.

11. VEM ÄR ANSVARIG FÖR UPPFYLLANDE AV MILJÖTILLSTÅNDS-VILLKOREN UNDER VERKSAMHETENS FÖRSTA ÅR/ "UPPSTARTSFAS"?

Bolaget har till sitt yttrande bifogat en bilaga 2 avseende Lidköpingsanläggningen. Såvitt kan förstås ska handlingen styrka att bolaget vid utsläppet av järnklorid i december 2010 inte var ansvarigt för anläggningen eftersom man inte "övertagit" anläggningen från leverantör. Bolaget har som framgår av tidigare åberopad skriftlig bevisning framfört liknande resonemang avseende Örebroanläggningen i en skrivelse till Miljökontoret Örebro, se MMD

bilaga 10h. Som bolaget får förstås anser de sig inte ansvariga för incidenter/brister i verksamheten förrän de har sådan kontroll över verksamheten att bolaget ”uppfyller definitionen som verksamhetsutövare”. En följd av detta blir då att ingen ansvarig finns för verksamheten under anläggningsskedet/uppstartsfas vilken synes sträcka sig till minst ca ett år efter påbörjad verksamhet. Underentreprenör kan ju inte vara bunden av miljötillståndet då tillståndet endast gäller det ansökande bolaget. Föreningen hemställer om att bolaget förklarar sig i denna del. Det kan inte anses förenligt med bl. a försiktighetsprincipen att bevilja ansökande bolag tillstånd till miljöfarlig verksamhet invid naturreservat utan att bolaget ifråga är berett att ansvara fullt ut för uppfyllande av tillståndsvillkoren från första början, även under anläggningsskedet. Detta särskilt mot bakgrund av att anläggningsskedet i aktuellt fall är förenat med stora miljörisker bl. a i anledning av omfattande sprängningsverksamhet. Vidare kan det inte överhuvudtaget vara acceptabelt med omfattande uppstartsproblem på Solvärmen 1 under ca ett år då miljön i naturreservaten och Natura 2000-området är känslig samt upprepade problem under lång tid skulle innebära stort lidande för ca 40 000 omkringboende. I närområdet finns förutom alla boendefamiljer även vårdboenden, daghem och skolor. Dessa verksamheter kan inte fungera under liknande omständigheter som gällt för närområdena till Örebro- och Katrineholmsanläggningarna. Verksamheterna skulle få stänga ned vid luftstörningsperioder vilket får bedömas vara oacceptabelt då de utgör viktiga samhällsfunktioner.

12. VEM SKA VARA VERKSAMHETSUTÖVARE?

Moderbolaget SBI med org nr 556690-6839 beviljades av Länsstyrelsen tillstånd till den ansökta verksamheten. Såvitt kan förstås finns dock ingen avsikt att moderbolaget ska driva verksamheten, utan ett särskilt lokalt bolag finns bildat, SBI Skarpnäck med org nr 556779-5322. I det bolaget synes inte finnas några som helst tillgångar vilket bl. a är av betydelse vad gäller behovet av tilläggsvillkor avseende ställande av ekonomisk säkerhet, vilket föreningen yrkat på. Det är också viktigt att rätt bolag redan från början anges i ett tillstånd så att det finns tydliggjort vem som är skadestånds- och straffrättsligt ansvarig för brister i verksamheten.

13. BEHOV AV BIOGAS/ LOKALISERING:

Vad gäller dessa frågor vidhålls det föreningen tidigare anfört i målet, bl. a i yttrandet från 2013-02-21 avsnitten 3a 4) och 3a 6). Tilläggas får att Sverige i hög grad är påverkat av beslut som tas inom EU i dessa frågor. Enligt ett nyligt förslag från EU-kommissionen ska allt stöd till biobränslen producerat av grödor framöver avskaffas/kraftigt begränsas. Vegetabilisk råvara såsom grödor är den råvara som främst är aktuell på Solvärmen 1. Förslaget från EU bifogas som MMÖD bilaga 22. Även artikel från ”Jordbruksaktuellt” daterad 2012-11-08 avseende förslaget bifogas, se MMÖD bilaga 23. Anledningen till förslaget är att EU vill begränsa förändring av markanvändning inom EU, och att mark främst ska användas för odling av mat/foder. EU vill att satsning istället sker på ”andra generationens biobränslen”, dvs biobränslen framställda av avfallsprodukter och skogsavfall. EU vill också tidigare lägga tröskeln för hållbarhetsbedömning på så vis att nya anläggningar för biobränslen redan från år 2014 ska uppnå den högre hållbarhetsnivån 60 %. Oavsett om EU-förslaget genomförs delvis eller i sin helhet kan konstateras att EU-förslaget sammantaget med den rapport från Energimyndigheten som tidigare återopats från föreningen visar på att frågan om en effektiv och hållbar framställning av biobränsle är av avgörande betydelse. En anläggning som inte kan nå upp till höga krav på hållbarhet bör inte beviljas tillstånd. Den riskerar att få stänga

ned inom kort och ingrepp i värdefull naturmiljö samt stora investeringar har då varit förgäves.

Föreningen har redan tidigare anfört i målet, vad gäller frågorna om lokalisering/hållbarhet, att vi inte ser någon förutsättning att den tänkta anläggningen skulle kunna vara ekologiskt hållbar på vare sig kort eller lång sikt. Det strider mot all energiexpertis att lägga biogas- och biogödselproduktion långt ifrån råvaran/avsättningsområdet och det torde i målet vara ostridigt att lokala råvaror inte kan användas i aktuellt fall. Att lokaliseringens miljömässiga hållbarhet kan ifrågasättas hittar man stöd för i Stockholms stads yttrande till

Näringsdepartementet över Energimyndighetens övergripande biogasstrategi, den del där Trafik- och Renhållningsnämnden yttrat sig. Energimyndighetens rapport om biogasstrategi är sedan tidigare åberopad som bevisning av föreningen, MMD bilaga 14. Som tillkommande bevisning åberopas nu det tjänsteutlåtande daterat 2011-01-25 från Trafikkontoret som låg till grund för nämndens yttrande om biogasstrategi, se MMÖD bilaga 21. I yttrande på sid 6 uttalas:

"Det är också väsentligt att konstatera att placering av produktionsanläggningen inte ur ett totalt miljömässigt och samhällsekonomiskt perspektiv behöver vara inne i storstadsregionen även om biogasen har sin huvudsakliga avsättning där. I framtiden där all näring i form av rötrest återförs till jordbruket måste distributionen och transporterna av såväl substrat och biogas som rötrest tas med för att få ett effektivt system för den framtida biogasstrategin. Verkligheten är ju den att distribution av rötresten ger upphov till mer transportarbete än utvecklad insamling, substrattransport och distribution av biogas tillsammans gör."

Vidare har föreningen fått kännedom om att Ältasjön, och sjöarna nedströms i Nackaån, planeras att utpekas som en s.k. vattenförekomst år 2015. Vattenförekomst innebär att vissa miljö kvalitetsnormer skall vara uppfyllda. Företeelsen vattenförekomst emanerar från EU:s vattendirektiv. För Ältasjöns del skulle det bl.a innebära att halten totalfosfor skulle minskas med 1/3, från 43 ug/l till ca 30 ug/l. Föreningen har svårt att se att detta är förenligt med den ökning av utläpp av fosfor och kväve till Ältasjön anläggningen skulle innebära.

Det som nu anförts ovan visar på att Solvärmen 1 ur bl a hushållningssynpunkt är en olämplig lokalisering.

14.KOMPLETTERANDE BEVISNING:

Föreningen Rädda Ältasjön har 2013-02-21 inkommit med preliminär bevisuppgift i målet, denna vidhålls. Föreningen får nu, efter genomgång av bolagets inställning i målet, lämna nedan kompletterande bevisuppgift.

Såsom tillkommande skriftlig bevisning åberopas bilagor 14-23. Materialet åberopas till styrkande av att det ej är förenligt med Miljöbalken samt EU:s Habitat- och Vattendirektiv att tillåta den ansökta verksamheten, samt att det vid eventuellt beviljande av verksamheten skulle föreligga behov av att meddela särskilda villkor enligt föreningens yrkanden i den delen.

15. SAMMANFATTNING

Som framgått av det som anförts i detta yttrande ändrar inte det bolaget anført i akt bil 61 föreningens inställning i någon del. Bolagets agerande att skylla ifrån sig, denna gång på den förra VDN (tidigare har man skyllt på dåligt väder, felaktig utrustning samt inkompetenta underentreprenörer m m), och bolagets återkommande löften om att "snart ska problemen vara lösta" är numera välbekanta för föreningen.

Vad gäller bolagets uppgifter om att man nu ska genomföra stora investeringar vid befintliga anläggningar får konstateras att detta synes vara bolagets absoluta skyldighet enligt lag om man vill fortsätta driva verksamheterna. Som utövare av miljöfarlig och störande verksamhet har bolaget denna skyldighet enligt miljöbalken samt meddelade miljötillstånd. I Örebrofallet framgår dessutom av ingivna diariumer att tillsynsmyndigheten i minnesanteckning från 2012-12-27, riktad direkt till bolaget, upplyst om att ifall bolaget inte frivilligt vidtar åtgärder som löser problemen kommer tillsynsmyndigheten att förelägga bolaget sådana åtgärder. Vad gäller investeringarna kvarstår för övrigt att framöver se om de fullt ut genomförs samt om de löser problemen eller inte. Det kan noteras att bolagets nya VD Roger Nilsson i artikel i Örebroar'n, nr 12/ 2013, MMÖD bilaga 17, uttalat att det inte kan garanteras att investeringarna kommer att lösa problemen.

Föreningen får i samband med kommande muntlig förhandling sammanfatta vår inställning närmare.

Älta 2013-04-08

Lina Olsson
Ordförande Föreningen Rädda Ältasjön
Föreningen Rädda Ältasjön
Älta Strandväg 59
138 33 Älta
info@altasjon.se
www.altasjon.nu

Bilagor (inklusive de som tidigare skickats in till MMÖD)

Bilaga 1: SBI:s Miljötillstånd i Katrineholm, Lst Södermanlands län, 2010-06-01
Redan inskickad, biläggs ej

Bilaga 2, Diariumer från Samhällsbyggnadsförvaltningen, Katrineholms kommun, 2009-2013:
Diarienummer 2012-001128
Diarienummer 2012-000893
Diarienummer 2012-000731
Diarienummer 2011-001585
Diarienummer 2011-001573
Diarienummer 2011-000242

Diarienummer 2009-001330
Redan inskickad, biläggs ej

Bilaga 3: Inspektionsrapport, Samhällsbyggnadsförvaltningen, Katrineholms kommun,
2012-07-12
Redan inskickad, biläggs ej

Bilaga 4: Åtalsanmälan, Samhällsbyggnadsförvaltningen, Katrineholms kommun,
2010-04-07
2012-09-25
Redan inskickad, biläggs ej

Bilaga 5: Anmälan till hälsoskydd, från YYY Samhällsbyggnadsförvaltningen, Katrineholms
kommun, med bilagor, 2012-08-28:
Bilaga 1: Redogörelse Valla Gård
Bilaga 2: Luktdagbok
Redan inskickad, biläggs ej

**Bilaga 6: Diarie 2013-000333 från Miljökontoret, Miljökontoret Örebro kommun:
Tillsyn avvikelse utsläpp från uppgradering Swedish Biogas Attersta 7:10"
inklusive fotografier på utsläpp
Uppdaterad med nytillkomna händelser, biläggs**

**Bilaga 7: Diarie 2013-000193 från Miljökontoret, Miljökontoret Örebro kommun:
"Tillsyn 2013 Swedish Biogas International Örebro AB"
Uppdaterad med nytillkomna händelser, biläggs**

Bilaga 8: Diarie 2012-004043 från Miljökontoret, Miljökontoret Örebro kommun:
"Tillsyn-avvikelse överträdelse av förbud breddning av damm Swedish Biogas"
inklusive relaterade handlingar
Redan inskickad, biläggs ej

Bilaga 9: Diarie 2012-003617 från Miljökontoret, Miljökontoret Örebro kommun:
"Begäran om yttrande över provotidsutredning Swedish Biogas International AB Attersta
7:10", inklusive relaterade handlingar
Redan inskickad, biläggs ej

Bilaga 10: Diarie 2012-001224 från Miljökontoret, Miljökontoret Örebro kommun:
"Tillsyn 2012 Swedish Biogas International AB Attersta 7:10"
Redan inskickad, biläggs ej

Bilaga 11: Diarie 2011-003434 från Miljökontoret, Miljökontoret Örebro kommun:
"Ansökan om slutliga villkor Swedish Biogas International AB Attersta 7:10"
inklusive relaterade handlingar
Redan inskickad, biläggs ej

**Bilaga 12: Diarie 2011-002719 från Miljökontoret, Miljökontoret Örebro kommun:
"Klagomål lukt Swedish Biogas Attersta 7:10"
Inklusive relaterade handlingar. Endast noteringar efter 2012-08-21 medtagna i denna
bilaga eftersom äldre noteringar finns som bilagor föreningens överklagande till MMD.
Uppdaterad med nytillkomna händelser, biläggs**

Bilaga 13: Minnesanteckningar, möte SBI - Örebro, Miljökontoret Örebro kommun:
 ”Tillsyn 2012 Swedish Biogas International AB Attersta 7:10”
 Redan inskickad, biläggs ej

Bilaga 14: Artiklar

Artikel i Corren: ”Nu avlönar Stig Holm sin VD XXX”, 2007-02-07

Artikel i Corren: ”Biogas gör Linköping till Grönköping”, 2007-04-20

Artikel i NT: ”16 miljoner på 3,5 år till Holm”, 2010-02-03

Artikel i Affärsliv: ”Ny VD för Svensk biogas”, 2010-04-26

Bilaga 15: Information on Swedish Biogas Internationals bolag, styrelse och ägare

Bilaga 16: Polisförhör med XXX ang Katrineholm

Bilaga 17: Artikel i Örebroar'n från mars 2013: ”Idyllen som försvann”

Bilaga 18: Avvikelse rapporter SBIs anläggning i Örebro

Läckage processvattenkylare

Slangbrott flakplats 3 Bettorp

Utsläpp från kolfilter uppgraderaren

Bilaga 19: Diarie 2013-000579 från Miljökontoret Örebro kommun: ”Tillsyn avvikelse metanläckage Biogasbussdepå Swedish Biogas Rodret 6”

Bilaga 20: Diarie 2013-000585 från Miljökontoret Örebro kommun: ”Tillsyn avvikelse läckage köldmedium Swedish Biogas Attersta 7:10”

Bilaga 21: Tjänsteutlåtande ang Statens Energimyndighets rapport för biogasstrategi, Trafikkontoret i Stockholms Stad, 2011-01-25

Bilaga 22: Nytt förslag från EU-kommissionen att begränsa produktion av ”första generationens biobränsle, Europeiska Kommissionen, 2012-10-17

Bilaga 23: Artikel Jordbruksaktuellt: ”EU vill stoppa biobränsle av grödor”, 2012-11-08